Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (четвърти състав)

26 септември 2024 година*

„Обжалване — Институционално право — Членове на Европейския парламент — Официално съобщаване от държавите членки на имената на избраните членове на Европейския парламент — Правомощия на Парламента — Искане за защита на имунитета — Актове, срещу които не може да се подава жалба за отмяна“

По дело C-600/22 P

с предмет жалба на основание член 56 от Статута на Съда на Европейския съюз, подадена на 16 септември 2022 г.,

Carles Puigdemont i Casamajó, с местожителство във Ватерло (Белгия),

Antoni Comín i Oliveres, с местожителство във Ватерло,

представлявани от P. Bekaert, S. Bekaert, advocaten и G. Boye, abogado,

жалбоподатели,

като другите страни в производството са:

Европейски парламент, представляван от N. Görlitz, T. Lukácsi и J.-C. Puffer,

ответник в първоинстанционното производство,

Кралство Испания, представлявано от A. Gavela Llopis,

встъпила страна в първоинстанционното производство,

СЪДЪТ (четвърти състав),

състоящ се от: C. Lycourgos, председател на състава, O. Spineanu-Matei, J.-C. Bonichot (докладчик), S. Rodin и L. S. Rossi, съдии,

генерален адвокат: M. Szpunar,

секретар: A. Calot Escobar,

предвид изложеното в писмената фаза на производството,

* Език на производството: английски.

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание от 11 април 2024 г.,

постанови настоящото

Решение

1 С жалбата си г-н Carles Puigdemont i Casamajó и г-н Antoni Comín i Oliveres искат отмяната на решение на Общия съд от 6 юли 2022 г., Puigdemont i Casamajó и Comín i Oliveres/Парламент (T-388/19, наричано по-нататък „обжалваното съдебно решение“, EU:T:2022:421), с което посоченият съд отхвърля като недопустима жалбата им за отмяна на инструкцията на председателя на Европейския парламент от 29 май 2019 г., с която им се отказва ползването на услугата по приемане и съдействие, предоставена на новоизбраните членове на Европейския парламент, а също и предоставянето на временна акредитация (наричана по-нататък „инструкцията от 29 май 2019 г.“), както и на съдържащия се в писмото от 27 юни 2019 г. отказ на председателя на посочената институция да им признае качеството на членове на Европейския парламент (наричани по-нататък заедно „оспорваните актове“).

Правна уредба

Актът за избирането

2 Член 5 от Акта за избирането на членове на Европейския парламент чрез всеобщи преки избори (ОВ L 278, 1976 г., стр. 5), приложен към Решение 76/787/ЕОВС, ЕИО, Евратом на Съвета от 20 септември 1976 г. (ОВ L 278, 1976 г., стр. 1), изменен с Решение 2002/772/ЕО, Евратом на Съвета от 25 юни и 23 септември 2002 г. (ОВ L 228, 2009 г., стр. 47) (наричан по-нататък „Актът за избирането“), предвижда:

„1. Петгодишният срок, за който се избират членовете на [Парламента], започва да тече от откриването на първата сесия след всяко провеждане на изборите.

[…]

2. Мандатът на всеки член на [Парламента] започва да тече и изтича едновременно със срока, посочен в параграф 1“ [неофициален превод].

3 Член 8 от Акта за избирането гласи:

„При спазване на разпоредбите на настоящия акт избирателната процедура във всяка една от държавите членки се урежда от разпоредбите на националното право.

Тези разпоредби на националното право, които може, ако е уместно, да отчитат особеностите в държавите членки, не трябва като цяло да засягат пропорционалния характер на избирателната система“.

4 Съгласно член 12 от този акт:

„[Парламентът] проверява пълномощията на членовете на [Парламента]. За тази цел той взема предвид резултатите, официално оповестени от държавите членки, и се произнася по всеки спор, възникнал във връзка с разпоредбите на настоящия акт, с изключение на споровете, възникнали във връзка с националните разпоредби, към които той препраща“[неофициален превод].

5 Член 13 от посочения акт гласи:

„1. Мястото се овакантява, когато мандатът на член на [Парламента] приключва след оставка, в случай на смърт или при отнемане на мандата.

2. При спазване на останалите разпоредби на настоящия акт всяка държава членка определя подходящи процедури за заемане на всяко място, което се оваканти по време на петгодишния срок, посочен в член [5], за остатъка от този период.

3. Когато законодателството на държава членка изрично предвижда възможността за отнемане на мандат на член на [Парламента], мандатът приключва при условията на разпоредбите на това законодателство. Компетентните национални органи информират [Парламента] за това“[неофициален превод].

Правилникът за дейността

6 Член 3 („Проверка на пълномощията“) от Правилника за дейността на Парламента, приложим за деветия парламентарен мандат (2019—2024 г.) (наричан по-нататък „Правилникът за дейността“), има следното съдържание:

„1. След провеждането на общи избори за [Парламента] председателят [на Парламента] отправя покана до компетентните органи на държавите членки незабавно да съобщят на Парламента имената на избраните членове на ЕП, за да могат всички членове на ЕП да участват в заседанията на Парламента от откриването на първото заседание след изборите.

Същевременно председателят [на Парламента] обръща внимание на посочените органи на съответните разпоредби от Акта [за избирането] и ги приканва да вземат необходимите мерки за предотвратяване на всякаква несъвместимост с качеството на член на [Парламента].

2. Преди да заеме мястото си в Парламента, всеки член на ЕП, за чието избиране Парламентът е бил уведомен, подава писмена декларация, че не заема длъжност, която е несъвместима с качеството на член на [Парламента] по смисъла на член 7, параграф 1 или 2 от Акта [за избирането]. След общи избори посочената декларация се подава, по възможност, не по-късно от шест дни преди първото заседание на Парламента след изборите. До проверката на пълномощията им или до произнасянето на решение по възникнал спор и при условие че преди това са подписали гореспоменатата писмена декларация, членовете на ЕП заемат мястото си в Парламента и в неговите органи и се ползват с всички произтичащи от това права.

В случай че се установи, въз основа на факти, чиято достоверност може да се докаже чрез публично достъпни източници, че член на ЕП заема длъжност, несъвместима с качеството

на член на [Парламента] по смисъла на член 7, параграф 1 или 2 от Акта [за избирането], Парламентът, въз основа на предоставената от своя председател информация, обявява мястото за свободно.

3. Въз основа на доклад на компетентната комисия Парламентът пристъпва незабавно към проверка на пълномощията и се произнася по действителността на мандата на всеки от новоизбраните членове на ЕП, както и по евентуалните спорове, отнесени до него съгласно разпоредбите на Акта [за избирането], с изключение на споровете, които по силата на този акт попадат изключително в обхвата на националните разпоредби, към които той препраща.

Докладът на компетентната комисия се основава на официалното уведомяване от страна на всяка държава членка относно пълните резултати от произведените избори. В доклада се посочват имената на избраните кандидати, както и имената на техните евентуални заместници по реда на тяхното класиране в съответствие с изборния резултат.

Действителността на мандат на член на ЕП може да бъде потвърдена само след като бъдат подадени писмените декларации по настоящия член и съгласно приложение I към Правилника за дейността.

[…]“.

7 Съгласно член 5 от Правилника за дейността, който е озаглавен „Привилегии и имунитети“:

„[…]

2. При упражняването на правомощията си във връзка с привилегиите и имунитетите Парламентът се стреми да запази неприкосновеността си на демократична законодателна асамблея и да осигури независимостта на своите членове при изпълнението на техните функции. Парламентарният имунитет не е лична привилегия на отделния член на ЕП, а представлява гаранция за независимостта на Парламента като цяло и на неговите членове.

[…]“.

8 Член 7 от посочения правилник е озаглавен „Защита на привилегии и имунитет“ и предвижда:

„1. В случаи, в които се твърди, че е било извършено или е на път да бъде извършено нарушение на привилегиите или имунитетите на действащ или бивш член на ЕП от страна на органите на държава членка може да бъде отправено искане в съответствие с член 9, параграф 1 за решение на Парламента дали тези привилегии или имунитети са били нарушени или има вероятност да бъдат нарушени.

2. По-специално такова искане за защита на привилегии и имунитети може да бъде отправено, ако се счете, че обстоятелствата биха съставлявали ограничение от административен или друг характер за свободното движение на членовете на ЕП, пътуващи от или към мястото на заседанията на Парламента, или ограничение от административен или друг характер за изразяването на мнение или упражняването на право на глас при изпълнението на задълженията им, или ако обстоятелствата биха

попаднали в обхвата на член 9 от Протокол № 7 за привилегиите и имунитетите на Европейския съюз.

3. Искане за защита на привилегиите и имунитетите на член на ЕП не е допустимо, ако във връзка със същите факти вече е получено искане за снемане или за защита на имунитета на същия член на ЕП, независимо дали вследствие на това по-ранно искане вече е взето решение.

4. Разглеждането на искане за защита на привилегиите и имунитетите на член на ЕП не се продължава, ако във връзка със същите факти е получено искане за снемане на имунитета на този член на ЕП.

5. В случаите, в които е взето решение да не се защитават привилегиите и имунитетите на даден член на ЕП, последният по изключение може да отправи искане за преразглеждане на решението, като представи нови доказателства в съответствие с член 9, параграф 1. Искането за преразглеждане е недопустимо, ако [решението е оспорено с жалба] по член 263 [ДФЕС] или ако председателят [на Парламента] счете, че предоставените нови доказателства не обосновават в достатъчна степен решение за преразглеждане“.

9 Член 8 от същия правилник за дейността е озаглавен „Спешни действия на председателя [на Парламента] за [потвърждаване] на имунитет“ и гласи следното:

„1. В случай на задържане или ограничаване на свободата на придвижване на член на ЕП в явно нарушение на неговите привилегии и имунитети председателят на Парламента може, като неотложна мярка и след консултации с председателя и докладчика на компетентната комисия, по своя инициатива да предприеме действия за [потвърждаване] на привилегиите и имунитетите на съответния член на ЕП. Председателят [на Парламента] уведомява компетентната комисия за предприетите от него действия и информира Парламента.

2. Когато председателят [на Парламента] се възползва от правомощията си по параграф 1, компетентната комисия се запознава с неговата инициатива на следващото си заседание. Ако счете за необходимо, комисията може да изготви доклад до Парламента“.

10 Член 9 от Правилника за дейността е озаглавен „Процедури, свързани с имунитета“ и гласи следното:

„1. Всяко искане за снемане на имунитет, отправено до председателя [на Парламента] от компетентен орган на държава членка, или искане за защита на привилегии и имунитети, отправено до председателя от действащ или бивш член на ЕП, се обявява на пленарно заседание и се отнася за разглеждане от компетентната комисия.

2. Със съгласието на съответния член или бивш член на ЕП искането може да бъде отправено от друг член на ЕП, на който се разрешава да представлява съответния член или бивш член на ЕП на всички етапи от процедурата.

Членът на ЕП, който представлява съответния член или бивш член на ЕП, не участва в решенията, които комисията взема.

3. Комисията разглежда своевременно всички искания за снемане на имунитет или за защита на привилегии и имунитети, като същевременно отчита относителната им сложност.

4. Комисията прави предложение за мотивирано решение, с което препоръчва приемане или отхвърляне на искането за снемане на имунитет или за защита на имунитет и привилегии. Не се допускат изменения. Ако предложението бъде отхвърлено, за прието се счита решение в противоположен смисъл.

5. Комисията може да поиска от съответния орган да ѝ предостави всяка информация или обяснение, които тя счете за необходими, за да прецени дали имунитетът следва да бъде снет или защитен.

6. На съответния член на ЕП се дава право да бъде изслушан и той може да представя всякакви документи или други писмени доказателства, за които счита, че имат отношение към случая.

Съответният член на ЕП не присъства на разискванията относно искането за снемане или защита на имунитета си, освен на самото изслушване.

Председателят на комисията отправя покана за изслушване към члена на ЕП, като посочва дата и час. Съответният член на ЕП може да се откаже от правото си да бъде изслушан.

Ако съответният член на ЕП не присъства на изслушването съгласно поканата, се счита, че той се е отказал от правото си да бъде изслушан, освен ако не поиска да бъде освободен от изслушване на предложената дата и час и е посочил причини за това. Председателят на комисията решава дали такова искане за освобождаване може да бъде уважено с оглед на посочените причини. Съответният член не може да обжалва това решение.

Ако председателят на комисията одобри искането за освобождаване, той отправя покана към члена на ЕП за изслушване на нова дата и час. Ако членът на ЕП не се яви съгласно втората покана за изслушване, процедурата продължава, без той да бъде изслушан. Не се приемат други искания за освобождаване от изслушване или за изслушване.

7. Когато се иска снемане или защита на имунитет на няколко основания, всяко от тях може да бъде предмет на отделно решение. По изключение в доклада на комисията може да се предложи снемането или защитата на имунитета да се прилага само по отношение на наказателно преследване, като до постановяването на окончателна присъда съответният член на ЕП не може да бъде арестуван или задържан и срещу него не може да се налага никаква друга мярка, която би му попречила да изпълнява функциите, присъщи на парламентарния мандат.

8. Комисията може да изрази мотивирано становище относно компетентността на въпросния орган и допустимостта на искането, но при никакви обстоятелства не може да се произнася относно вината или невинността на члена на ЕП, нито да се произнася по въпроса дали приписаните мнения или деяния на члена на ЕП дават основание за наказателно преследване, дори и ако при разглеждането на искането комисията подробно се е запознала с фактите по случая.

9. Предложението за решение на комисията се включва в дневния ред на първото заседание, следващо деня на внасянето му. По такова предложение не могат да се внасят изменения.

На обсъждане подлежат само мотивите „за“ и „против“ всяко предложение за снемане или запазване на имунитет, или защита на привилегия или имунитет.

Без да се засяга член 173, член на ЕП, чиито имунитет и привилегии са предмет на обсъждане, няма право да се изказва при разискванията.

Съдържащото(ите) се в доклада предложение(я) за решение се подлага(т) на гласуване във времето за гласуване след разискванията.

След като Парламентът е обсъдил въпроса, всяко от предложенията, съдържащи се в доклада, се поставя на отделно гласуване. Ако някое от предложенията бъде отхвърлено, за прието се счита решение в противоположен смисъл.

10. Председателят [на Парламента] незабавно съобщава взетото решение на съответния член на ЕП и на компетентния орган на съответната държава членка, с молба да бъде информиран за всяко последващо развитие и постановени съдебни решения във връзка със съответните производства. След като получи тази информация, председателят [на Парламента] я предава на Парламента по начин, който счита за най-подходящ, ако е необходимо и след консултации с компетентната комисия.

11. Комисията се занимава с тези въпроси и обработва всички получени документи при най-голяма степен на поверителност. Комисията винаги разглежда исканията, свързани с процедури относно имунитета, на заседание при закрити врати.

12. Парламентът разглежда само искания за снемане на имунитета на свой член, които са му били предадени от съдебните органи или постоянните представителства на държавите членки.

13. Комисията определя принципите за прилагане на настоящия член.

14. Всяко запитване относно обхвата на привилегиите и имунитетите на член на ЕП, отправено от компетентен орган, се разглежда в съответствие с горепосочените разпоредби“.

11 Член 4, параграф 1 от приложение I към посочения правилник за дейността, озаглавено „Кодекс за поведение на членовете на [Парламента] във връзка с финансовите интереси и конфликтите на интереси“, гласи:

„За целите на прозрачността членовете на [Парламента] подават на своя лична отговорност декларация за финансовите си интереси до председателя преди края на първата месечна сесия след изборите за [Парламент] (или в срок от 30 дни от встъпването в длъжност в Парламента в хода на парламентарен мандат) в съответствие с формуляра, приет от [б]юрото [на тази институция] съгласно член 9. Те информират председателя [на Парламента] за всяка промяна, която се отразява върху тяхната декларация, преди края на месеца, следващ месеца на настъпването на всяка промяна“.

Испанският изборен закон

12 Член 224 от Ley orgánica 5/1985 del Régimen Electoral General (Устройствен закон 5/1985 за общия изборен режим) от 19 юни 1985 г. (BOE, бр. 147 от 20 юни 1985 г., стр. 19110, наричан по-нататък „испанският изборен закон“) гласи следното:

„1. Не по-късно от двадесетия ден след провеждане на изборите Junta Electoral Central [Централна избирателна комисия, Испания] извършва преброяването на гласовете на национално равнище, разпределя депутатските места, съответстващи на отделните кандидатури, и обявява избраните лица.

2. В петдневен срок, считано от обявяване на избора, избраните кандидати полагат пред [Централната избирателна комисия] клетва за спазване на Constitución española [испанската конституция]. След изтичане на този срок [Централната избирателна комисия] обявява за свободни съответните места на избраните членове на [Парламента], които не са положили клетва за спазване на испанската конституция, като същите не могат да се ползват от каквито и да било евентуални прерогативи, свързани с длъжността, докато клетвата не бъде положена.

[…]“.

Обстоятелствата по спора

13 Обстоятелствата по спора са изложени в точки 13—36 от обжалваното съдебно решение. За целите на настоящото решение, те могат да бъдат обобщени по следния начин.

14 Г-н Puigdemont i Casamajó е бил президент на Generalitat de Cataluña (Генералитет на Каталуня, Испания), а г-н Comín i Oliveres — член на Gobierno autonómico de Cataluña (автономно правителство на Каталуня, Испания) към момента на приемането на Ley 19/2017 del Parlamento de Cataluña, reguladora del referéndum de autodeterminación (Закон 19/2017 на Парламента на Каталуня за референдума за самоопределяне) от 6 септември 2017 г. (DOGC бр. 7449A от 6 септември 2017 г., стр. 1) и на Ley 20/2017 del Parlamento de Cataluña, de transitoriedad jurídica y fundacional de la República (Закон 20/2017 на парламента на Каталуня за юридически преход и учредяване на Републиката) от 8 септември 2017 г. (DOGC бр. 7451A от 8 септември 2017 г., стр. 1), както и на провеждането на референдума за самоопределяне на 1 октомври 2017 г., предвиден с първия от тези закони, чиито разпоредби междувременно спират да се прилагат по силата на решение на Tribunal Constitucional (Конституционен съд, Испания).

15 След приемането на посочените закони и след провеждането на референдума Ministerio fiscal (Прокуратура на Испания), Abogado del Estado (адвокат в Държавната правна служба, Испания) и политическа партия VOX образуват наказателно производство по-специално срещу жалбоподателите поради „бунт против дейността на държавата“ и „присвояване на обществени средства“.

16 С определение от 9 юли 2018 г. Tribunal Supremo (Върховен съд, Испания) обявява жалбоподателите за неявили се, след като те напускат територията на Испания, и спира наказателното производство, докато същите бъдат намерени.

17 Впоследствие жалбоподателите са избрани на проведените в Испания на 26 май 2019 г. избори за членове на Парламента от листата на оглавяваната от тях коалиция Lliures per Europa (Junts) (Свободни за Европа (Заедно). Листата получава две места в Парламента.

18 С инструкцията от 29 май 2019 г. председателят на Парламента указва на генералния секретар на институцията, че на всички избрани в Испания кандидати следва да се откаже достъпът до „салона за приветстване“ (welcome village) и до помощта, която институцията предоставя на новоизбраните в Парламента кандидати (наричана по-нататък „специалната услуга по приемане“), а също и да се спре акредитирането им, до официалното потвърждение на избора им съгласно член 12 от Акта за избирането. Жалбоподателите съответно не са могли да се ползват от специалната услуга по приемане и са им отказани достъпът до „салона за приветстване“ и предоставянето на временна акредитация и временен пропуск.

19 На 13 юни 2019 г. Централната избирателна комисия приема решение за „[о]бявяване на лицата, избрани за членове на Европейския парламент на изборите от 26 май 2019 г.“ (наричано по-нататък „обявлението от 13 юни 2019 г.“), в което се посочва, че съгласно член 224, параграф 1 от испанския изборен закон и въз основа на обобщените данни от преброяването, подадени от всяка от областните избирателни комисии, Централната избирателна комисия е извършила ново преброяване на национално равнище на гласовете, разпределила е депутатските места, съответстващи на отделните кандидати, и е обявила имената на избраните кандидати, сред които са и тези на жалбоподателите. В обявлението от 13 юни 2019 г. се посочва също, че на 17 юни 2019 г. избраните кандидати ще положат клетвата за спазване на испанската конституция, изисквана по член 224, параграф 2 от испанския изборен закон.

20 С писмо от 14 юни 2019 г. жалбоподателите искат от председателя на Парламента да вземе предвид резултатите от изборите от 26 май 2019 г., както са посочени в обявлението от 13 юни 2019 г., да оттегли инструкцията от 29 май 2019 г., за да могат те да получат достъп до помещенията на Парламента и да се ползват от специалната услуга по приемане, както и да им се позволи да заемат местата си и да упражняват правата, свързани с качеството им на членове на ЕП, считано от 2 юли 2019 г., датата на откриване на първото пленарно заседание след изборите от 26 май 2019 г.

21 На 15 юни 2019 г. съдия-следователят към Tribunal Supremo (Върховен съд) отхвърля искане на жалбоподателите за оттегляне на националните заповеди за арест, издадени срещу тях от испанските наказателни съдилища, за да може те да бъдат съдени в рамките на наказателното производство, посочено в точка 15 от настоящото решение.

22 На 17 юни 2019 г. Централната избирателна комисия изпраща на Парламента списъка на избраните в Испания членове на ЕП (наричан по-нататък „уведомлението от 17 юни 2019 г.“). Имената на жалбоподателите не са включени в него.

23 На 20 юни 2019 г. Централната избирателна комисия не допуска жалбоподателите да положат изискваната от член 224, параграф 2 от Изборния закон клетва за спазване на испанската конституция посредством нотариално заверена в Белгия писмена декларация или чрез нотариално упълномощени в Белгия представители, тъй като според нея тази клетва трябва да бъде положена лично.

24 На същата дата Централната избирателна комисия уведомява Парламента, че жалбоподателите не са положили клетва за спазване на испанската конституция и че на основание на член 224, параграф 2 от испанския изборен закон тя е обявила, че местата, разпределени на тези лица в Парламента, са свободни, както и че временно не могат да се ползват от каквито и да било свързани със служебните си задължения прерогативи до полагане на тази клетва (наричано по-нататък „уведомлението от 20 юни 2019 г.“).

25 С писмо от 20 юни 2019 г. жалбоподателите искат от председателя на Парламента спешно да приеме на основание член 8 от Правилника за дейността всички необходими мерки, за да потвърди привилегиите и имунитетите им, и по-специално да защити тези привилегии и имунитети, да обяви, че националните заповеди за арест срещу тях нарушават привилегиите и имунитетите, които имат по силата на член 9 от Протокол (№ 7) за привилегиите и имунитетите на Европейския съюз (наричан по-нататък „Протоколът за привилегиите и имунитетите“), да обяви, че член 9, втора алинея от този протокол защитава членовете на Европейския парламент срещу всяко наложено по съдебен ред ограничаване на свободата им на движение, което може да им попречи да изпълнят формалностите, необходими за встъпването им в длъжност, и накрая, незабавно да изпрати решението си на компетентните испански органи.

26 В писмо от 24 юни 2019 г. жалбоподателите по същество повтарят всички искания, представени преди това в останалите без отговор техни писма от 14 и 20 юни 2019 г.

27 С писмо от 27 юни 2019 г. председателят на Парламента отговаря на писмата от 14, 20 и 24 юни 2019 г., като по същество посочва на жалбоподателите, че не може да ги третира като бъдещи членове на Парламента, тъй като имената им не фигурират в официално съобщения от испанските органи списък на избраните кандидати.

28 На 28 юни 2019 г. с жалба, заведена под номер T-388/19, жалбоподателите искат от Общия съд, от една страна, да отмени инструкцията от 29 май 2019 г., а от друга страна, да отмени различните актове, съдържащи се според тях в писмото от 27 юни 2019 г., а именно, първо, отказа на председателя на Парламента да вземе предвид резултатите от изборите от 26 май 2019 г., второ, обявяването от председателя на Парламента за свободно на мястото, разпределено на всеки от жалбоподателите, трето, отказа на председателя на Парламента да им позволи да встъпят в длъжност, да изпълняват мандата си като членове на Европейския парламент и да участват в заседанията на Парламента от откриването на първата сесия след изборите от 26 май 2019 г., и четвърто, отказа на председателя на Парламента да предприеме спешни действия по своя инициатива на основание член 8 от Правилника за дейността за потвърждаване на привилегиите и имунитетите им.

29 Същия ден заедно с жалбата си жалбоподателите подават молба за допускане на обезпечение, заведена под номер T-388/19 R, с която се иска спиране на изпълнението, първо, на решението на председателя на Парламента да не вземе предвид официално обявените от Кралство Испания резултати от изборите за Европейски парламент от 26 май 2019 г. и на последващото решение да се вземе предвид различен и непълен списък на избраните членове, изпратен от испанските органи на 17 юни 2019 г., второ, на решението на председателя на Парламента да приеме, че уведомлението от 20 юни 2019 г. лишава от действие обявяването на жалбоподателите за избрани членове на Парламента, и трето, на решението на Парламента, с което се отказва да се гарантира, в съответствие с член 3, параграф 2 от Правилника за дейността, правото на жалбоподателите да заседават в Парламента и неговите органи, упражнявайки в пълен обем правата си от откриването на

парламентарната сесия до произнасянето по възникналите спорове, отнесени както до Парламента, така и до испанските съдебни органи. Жалбоподателите искат също така на Парламента да бъде разпоредено да вземе всички необходими мерки, включително за потвърждаването на техните привилегии и имунитети, произтичащи от член 9 от Протокола за привилегиите и имунитетите, за да им позволи да участват в заседанията на Парламента от откриването на първата сесия след изборите.

30 С електронно писмо от 10 октомври 2019 г. членът на Европейския парламент г-жа Riba i Giner, като действа от името на жалбоподателите, отправя до избрания на 3 юли 2019 г. председател на Парламента и до председателя и заместник-председателя на Комисията по правни въпроси на тази институция искане, подписано от 38 европейски депутати от различни националности и политически партии, сред които и самата тя, по-специално Парламентът да защити на основание член 9 от Правилника за дейността парламентарния имунитет на жалбоподателите, закрепен в член 9, първа и втора алинея от Протокола за привилегиите и имунитетите.

31 На 14 октомври 2019 г. съдия-следователят от наказателното отделение на Tribunal Supremo (Върховен съд) издава национална заповед за арест, европейска заповед за арест и международна заповед за арест срещу г-н Puigdemont i Casamajó, за да бъде съден в рамките на наказателното производство, посочено в точка 15 от настоящото решение. Същите заповеди за арест са издадени на 4 ноември 2019 г. срещу г-н Comín i Oliveres. Г-н Puigdemont i Casamajó и г-н Comín i Oliveres са задържани в Белгия, съответно на 17 октомври и на 7 ноември 2019 г., и освободени при определени условия на същите дати.

32 С две писма от 10 декември 2019 г. със сходен текст, едното адресирано до г-жа Riba i Giner, а другото до всичките 38 депутати, посочени в точка 30 от настоящото решение, председателят на Парламента посочва, че не може да счита жалбоподателите за членове на Парламента, тъй като няма официално уведомление от испанските органи за избирането им.

33 С решение от 19 декември 2019 г., Junqueras Vies (C-502/19, EU:C:2019:1115), Съдът по-специално приема, че лице, което официално е обявено за избрано за член на Парламента, но на което не е разрешено да изпълни определени предвидени от вътрешното право изисквания, след като е обявено за избрано, нито да се яви в Парламента, за да участва в първата му сесия, трябва да се счита, че се ползва с имунитет съгласно член 9, втора алинея от Протокола за привилегиите и имунитетите.

34 С определение от 1 юли 2019 г., Puigdemont i Casamajó и Comín i Oliveres/Парламент (T-388/19 R, EU:T:2019:467), председателят на Общия съд отхвърля посочената в точка 29 от настоящото решение молба за допускане на обезпечение и не се произнася по съдебните разноски.

35 С определение от 20 декември 2019 г., Puigdemont i Casamajó и Comín i Oliveres/Парламент (C-646/19 P(R), EU:C:2019:1149), заместник-председателят на Съда отменя определението на председателя на Общия съд от 1 юли 2019 г. (T-388/19 R, EU:T:2019:467), връща му делото за ново разглеждане и не се произнася по съдебните разноски.

36 В пленарното заседание от 13 януари 2020 г. председателят на Парламента обявява, че институцията констатира след решение от 19 декември 2019 г., Junqueras Vies (C-502/19, EU:C:2019:1115), че жалбоподателите са избрани за членове на Парламента, считано от 2 юли 2019 г. (по-нататък „актът от 13 януари 2020 г.“).

37 На 20 февруари 2020 г. жалбоподателите подават жалба за отмяна на писмото от 10 декември 2019 г., адресирано до г-жа Riba i Giner от председателя на Парламента. Жалбата е регистрирана под номер T-115/20.

38 С определение от 19 март 2020 г., Puigdemont i Casamajó и Comín i Oliveres/Парламент (T-388/19 R-RENV, EU:T:2020:114), председателят на Общия съд, произнасящ се след връщането на делото за ново разглеждане след определението от 20 декември 2019 г., Puigdemont i Casamajó и Comín i Oliveres/Парламент (C-646/19 P (R), EU:C:2019:1149), постановява, че поради постановяването на акта от 13 януари 2020 г. липсва основание за произнасяне по молбата за допускане на обезпечение, и не се произнася по съдебните разноски.

39 С обжалваното съдебно решение Общият съд по същество отхвърля жалбата, посочена в точка 28 от настоящото решение, с мотива че тя е насочена срещу актове, които не могат да бъдат предмет на жалба за отмяна на основание член 263 ДФЕС.

Производството пред Съда и исканията на страните

40 С жалбата си жалбоподателите искат от Съда:

– да отмени обжалваното съдебно решение,

– да върне делото на Общия съд или, при условията на евентуалност, да отмени оспорваните актове, и

– да осъди Парламента и Кралство Испания да заплатят съдебните разноски или, при условията на евентуалност, да не се произнася по съдебните разноски.

41 Парламентът иска от Съда:

– да отхвърли жалбата и

– да осъди жалбоподателите да заплатят съдебните разноски, свързани с настоящото производство по обжалване.

42 Кралство Испания иска от Съда:

– да отхвърли жалбата като недопустима или, в противен случай, като неоснователна,

– да осъди жалбоподателите да заплатят съдебните разноски.

По жалбата

43 В подкрепа на жалбата си жалбоподателите изтъкват четири основания. В рамките на първото си основание те оспорват мотивите, с които Общият съд е отхвърлил като недопустими исканията им за отмяна на оспорваните актове, на основание че не са променили правното им положение. В рамките на второто си основание, при условията на евентуалност, те искат от Съда да преразгледа практиката си, установена с решение от 30 април 2009 г. Италия и Donnici/Парламент (C-393/07 и C-9/08, EU:C:2009:275), а ако това не бъде направено, те повдигат възражение за незаконосъобразност на член 12 от Акта за избирането. В рамките на третото си основание жалбоподателите критикуват мотивите, в които Общият съд е постановил, че непредприемането от председателя на Парламента на спешни действия по негова инициатива за потвърждаване на техните привилегии и имунитети на основание член 8 от Правилника за дейността не може да бъде предмет на жалба за отмяна. Накрая, в рамките на четвъртото си основание те упрекват Общия съд, че е приел, че доводите им, с които оспорват твърдения отказ на председателя на Парламента да предаде искането им за защита на привилегиите и имунитетите им на компетентната комисия на тази институция, са насочени срещу несъществуващ акт, тъй като заинтересованите лица не са направили такова искане на основание членове 7 и 9 от Правилника за дейността.

По допустимостта на жалбата

Доводи на страните

44 Кралство Испания поддържа главно, че жалбата е недопустима в своята цялост, по същество тъй като не отговаря на изискванията по член 256, параграф 1, първа алинея ДФЕС, член 168, параграф 1, буква г) и член 169, параграф 2 от Процедурния правилник на Съда, поради обстоятелството че в нея не се указват достатъчно точно и ясно оспорените части от мотивите на обжалваното съдебно решение и правните доводи в подкрепа на искането на жалбоподателите. Твърди също, че жалбата само възпроизвежда вече изтъкнатите пред Общия съд основания и доводи, така че в действителност представлява искане за преразглеждане на подадената пред последния жалба, което е извън компетентността на Съда в рамките на производство по обжалване.

45 В доводите си в отговор на различните основания, изтъкнати от жалбоподателите, Парламентът и Кралство Испания поддържат също, че тези основания в голямата си част са недопустими.

Съображения на Съда

46 Макар да е вярно, че писмените изявления на жалбоподателите отчасти наподобяват искане за преразглеждане на подадената пред Общия съд жалба и в редица аспекти се явяват неясни и излишни, следва все пак да се констатира, че в жалбата като цяло, както и в основните доводи, изложени в подкрепа на всяко от основанията за обжалване, се посочват критикуваните точки от мотивите на обжалваното съдебно решение и се излагат достатъчно точно правните доводи, с които жалбоподателите искат да ги оспорят, така че Съдът да може да се произнесе.

47 При тези условия следва да се констатира, че противно на поддържаното от Кралство Испания, жалбата в своята цялост не нарушава изискванията по член 256, параграф 1, първа алинея ДФЕС, член 168, параграф 1, буква г) и член 169, параграф 2 от Процедурния правилник. Това не е така и що се отнася до доводите, изложени в подкрепа на всяко от основанията за обжалване.

48 От това следва, че изтъкнатите от Парламента и Кралство Испания основания за недопустимост трябва да бъдат отхвърлени.

По същество

По първото основание

– *Доводи на страните*

49 В рамките на първото си основание жалбоподателите по същество твърдят, че в обжалваното съдебно решение Общият съд е допуснал грешки при прилагане на правото от гледна точка на член 263 ДФЕС и на член 47 от Хартата на основните права на Европейския съюз (наричана по-нататък „Хартата“), грешки в правната квалификация и е изопачил различни факти, като е приел, че оспорваните актове не могат да бъдат предмет на жалба за отмяна, тъй като не са довели до промяна в правното им положение.

50 Що се отнася, на първо място, до писмото от 27 юни 2019 г., жалбоподателите упрекват Общия съд главно за това, че е приел, че председателят на Парламента е бил длъжен да вземе предвид уведомленията от 17 и 20 юни 2019 г., отразяващи позицията на испанските органи, че те не са сред избраните членове на Парламента, тъй като не са положили клетвата за спазване на испанската конституция, предвидена в член 224, параграф 2 от испанския изборен закон, а не резултатите от 13 юни 2019 г., отразяващи подадените гласове при гласуването на 26 май 2019 г. В това отношение в обжалваното съдебно решение били допуснати грешка при прилагане на правото и изопачаване, тъй като то се основавало на идеята, че уведомленията от 17 и 20 юни 2019 г. отразявали резултатите от изборите от 26 май 2019 г.

51 Жалбоподателите изтъкват, че по силата на член 5, параграф 1 от Акта за избирането във всички случаи те имат право да заседават временно с останалите членове на Парламента, считано от откритата на 2 юли 2019 г. сесия, дори и пълномощията им все още да не са били проверени. Приемането впоследствие на акта от 13 януари 2020 г. потвърждавало това тълкуване.

52 Според тях Общият съд също така е допуснал грешка при прилагане на правото от гледна точка на член 223 ДФЕС и е допуснал изопачаване в обжалваното съдебно решение, като е приел, че определянето на предварителните условия или изисквания за встъпване в длъжност на членовете на Европейския парламент попада в обхвата на споделената с държавите членки компетентност, при все че то било от изключителната компетентност на Съюза. Както следвало от решение от 19 декември 2019 г., Junqueras Vies (C-502/19, EU:C:2019:1115), и от определение от 20 декември 2019 г., Puigdemont i Casamajó и Comín i Oliveres/Парламент (C-646/19 P (R), EU:C:2019:1149), испанското право не било съобразено с правото на Съюза, тъй като въвеждало допълнителни изисквания към предвидените в

последното, които не били част от националната избирателна процедура, която според тях завършвала с обявяването на резултатите. Според жалбоподателите по силата на член 12 от Акта за избирането Парламентът е трябвало да се произнесе по този въпрос като засягащ отнесен до него въз основа на този акт спор във връзка с изборите. В решението си Общият съд допуснал и грешка при прилагане на правото, и нарушил и член 47 от Хартата, като отхвърлил като неотносим довода, че Кралство Испания не разполага с компетентност да въведе изискването за полагане на клетвата за спазване на испанската конституция, предвидена в член 224, параграф 2 от испанския изборен закон.

53 Освен това жалбоподателите считат, че Общият съд незаконосъобразно е заменил мотивите на писмото от 27 юни 2019 г. и е изопачил съдържанието му, като в няколко точки от обжалваното съдебно решение е посочил, че то не се е основавало на констатацията, че жалбоподателите не са придобили качеството на член на Европейския парламент, а само на констатацията, че не отговарят на формалните условия, позволяващи упражняването на мандатите им.

54 Жалбоподателите поддържат също така, че в обжалваното съдебно решение са допуснати изопачаване и противоречивост на мотивите и че то не е съобразено с членове 8 и 12 от Акта за избирането, с член 39, параграф 2 от Хартата, както и с решение от 30 април 2009 г., Италия и Donnici/Парламент (C-393/07 и C-9/08, EU:C:2009:275), доколкото Общият съд е приел, че Парламентът не може да вземе предвид обявените на 13 юни 2019 г. резултати, при все че това обявяване изобщо не е оспорено и представлява единственият акт със задължителна правна сила, който той е трябвало да вземе предвид, като изключи уведомленията от 17 и 20 юни 2019 г., които не го обвързват. Обстоятелството, че Кралство Испания не е изпълнило задължението си за лоялно сътрудничество, като не е уведомило Парламента за официално обявените на 13 юни 2019 г. резултати, не освобождава тази институция от задължението да ги вземе предвид.

55 Дори да се предположи, че трябва да се приеме, че е било необходимо Парламентът да бъде уведомен за резултатите, което жалбоподателите оспорват, те считат, че противно на това, което следва от мотивите на обжалваното съдебно решение, обявлението от 13 юни 2019 г. при всички положения е било достатъчно за задължението на Парламента да вземе предвид факта, че те са били избрани за членове на Европейския парламент.

56 Жалбоподателите поддържат също, че мотивите на обжалваното съдебно решение водят до извода, че Парламентът трябва да вземе предвид всеки акт на националните органи, дори тези, които са били приети от последните при липсата на компетентност, което било в противоречие с решение от 9 март 1978 г., Simmenthal (106/77, EU:C:1978:49). Те считат, че в посочените мотиви не се отчита и фактът, че правото на Съюза, и по-специално член 223, параграф 2 ДФЕС и член 232 ДФЕС, не допуска държавите членки да постановяват спирането, дори и временно, на изпълнението на мандата на член на Европейския парламент и по този начин да променят броя на членовете и следователно състава на Парламента. В това отношение те твърдят, че делото, по което е постановено решение от 3 декември 1992 г., Oleificio Borelli/Комисия (C-97/91, EU:C:1992:491), се различава от настоящото дело.

57 Като посочват, че този въпрос се отнася до съществото на делото, а не до спазването на предпоставките за допустимост на жалбата за отмяна, предвидена в член 263 ДФЕС, жалбоподателите изтъкват също, че решението, взето според тях от председателя на Парламента, да им се попречи да заседават в рамките на тази институция, е довело спрямо

тях до „особено тежко и безпрецедентно нарушение“ на член 39, параграф 2 от Хартата, както и на член 1, параграф 3 от Акта за избирането, отнасящи се до пасивното им избирателно право, което е в противоречие със становищата, застъпени от Комитета по правата на човека на Организацията на обединените нации и от Европейската комисия за демокрация чрез право, наречена „Венецианската комисия“.

58 Накрая, в обжалваното решение Общият съд допуснал изопачаване или най-малкото незачитане на обхвата на представените пред него писмени изявления, като приел, че е безспорно, че жалбоподателите не са спазили член 224, параграф 2 от испанския изборен закон, при все че пред Tribunal Constitucional (Конституционен съд, Испания) имало висящо производство по този въпрос.

59 На второ място, що се отнася до инструкцията от 29 май 2019 г., жалбоподателите поддържат, че този акт, който ги засяга пряко и лично, е неразделна част от писмото от 27 юни 2019 г. и че Общият съд е изопачил или най-малкото е изкривил фактите и е допуснал в обжалваното съдебно решение противоречие в мотивите, като е приел, че действието на тази инструкция е преустановено на 17 юни 2019 г. В мотивите на това съдебно решение също били допуснати явни грешки при прилагане на правото, тъй като в тях се посочвало, че инструкцията от 29 май 2019 г. не била в основата на невъзможността на жалбоподателите да встъпят в длъжност.

60 Парламентът и Кралство Испания считат, че доводите, изтъкнати от жалбоподателите в подкрепа на първото им основание, трябва да се отхвърлят.

– *Съображения на Съда*

61 На първо място, що се отнася до писмото от 27 юни 2019 г., следва да се припомни, че съгласно член 5, параграфи 1 и 2 и член 13, параграф 2 ДЕС Парламентът действа в кръга на правомощията, които са му предоставени с Договорите.

62 Що се отнася до избора на членове на Парламента, при липсата на единна избирателна процедура процедурата продължава да се урежда във всяка държава членка от националните разпоредби, при спазване на разпоредбите на Акта за избирането в съответствие с член 8 от този акт (решение от 22 декември 2022 г., Junqueras i Vies/Парламент, C-115/21 P, EU:C:2022:1021, т. 60).

63 Член 12 от посочения акт предвижда, че Парламентът „взема предвид резултатите, официално оповестени от държавите членки, и се произнася по всеки спор, възникнал във връзка с разпоредбите на [този] акт, с изключение на споровете, възникнали във връзка с националните разпоредби, към които той препраща“.

64 Както Съдът вече е постановил, в контекста на Акта за избирането изразът „взема предвид“ изключва всякаква свобода на преценка от страна на Парламента да определи избраните членове на Парламента, тъй като единствено националните органи са компетентни да направят това в съответствие с уредената от националното право процедура (вж. в този смисъл решение от 30 април 2009 г., Италия и Donnici/Парламент, C-393/07 и C-9/08, EU:C:2009:275, т. 55 и 56 и цитираната съдебна практика).

65 От самия текст на член 12 от Акта за избирането следва, че в този контекст само Парламентът следва да се произнесе по споровете, възникнали във връзка с Акта за избирането. Тази институция обаче не разполага с никаква компетентност, която ѝ дава право да контролира редовността или съответствието с правото на Съюза на националната избирателна процедура или на обявяването на резултатите от националните органи. (вж. в този смисъл решение от 30 април 2009 г., Италия и Donnici/Парламент, C-393/07 и C-9/08, EU:C:2009:275, т. 55—57, 60, 67 и 68). Това се отнася и за случаите, в които самият Акт за избирането препраща към националното право.

66 Прилагането на предвиденото в Акта за избирането разпределение на правомощията между Съюза и държавите членки се гарантира по-специално от член 3 от Правилника за дейността, който предвижда в параграф 1, че компетентните органи на държавите членки съобщават на Парламента имената на избраните членове. Само за членовете на Европейския парламент, чиито имена са включени в съобщения от националните органи списък се прилагат формалностите, предвидени в член 3, параграфи 2 и 3, сред които е и проверката на техните пълномощия.

67 Обстоятелството, че списъкът, съобщен на Парламента от националните органи, не съответства на официално обявените от държава членка резултати, противно на предвиденото в член 12 от Акта за избирането, или по-общо, че в този списък са допуснати грешки или пропуски, не дава основание на посочената институция да изключи имената на избраните членове, които са ѝ били официално съобщени от националните органи.

68 Всъщност, освен че проверката на точността на съобщения от държавите членки списък на избраните членове на Парламента би представлявала задача, която на практика е невъзможно да се изпълни успешно от Парламента, тя би означавала да се позволи на тази институция да контролира съответствието на националната избирателна процедура с правото на Съюза, а следователно и резултатите от изборите, уредени от тази процедура, което би било в противоречие с разпределението на правомощията между Съюза и държавите членки, предвидено в Акта за избирането.

69 В установената от правото на Съюза завършена система от способи за защита този контрол е от компетентността само на националните съдилища, евентуално след отправяне на преюдициално запитване до Съда на основание член 267 ДФЕС, или на Съда, сезиран с иск за установяване на неизпълнение на задължения на основание член 258 ДФЕС (вж. в този смисъл и по аналогия определение на заместник-председателя на Съда от 8 октомври 2020 г., Junqueras i Vies/Parlement, C-201/20 P(R), EU:C:2020:818, т. 66).

70 Именно в светлината на тези съображения следва да се разгледат доводите на жалбоподателите относно писмото от 27 юни 2019 г.

71 С обжалваното съдебно решение Общият съд по същество приема, че писмото от 27 юни 2019 г. не е изменило правното положение на жалбоподателите и че следователно не може да бъде предмет на жалба за отмяна на основание член 263 ДФЕС, тъй като, както е приел по-специално в точки 104, 114 и 117—119 от това решение, председателят на Парламента само е взел предвид съобразно своето задължение списъка на избраните членове на Европейския парламент, който му е бил съобщен от испанските органи на 17 и 20 юни 2019 г. и който за него представлява заварено положение.

72 В точки 130 и 131 от обжалваното съдебно решение Общият съд уточнява, че дори да се предположи, че изискването за полагане на клетвата за спазване на испанската конституция, предвидено в член 224, параграф 2 от испанския изборен закон, противоречи на правото на Съюза, тъй като не е част от националната избирателна процедура, която е от компетентността на държавите членки, нито Парламентът, нито съответно Общият съд в рамките на производството по жалбата, с която е сезиран, не следва да се произнася по този въпрос, тъй като такъв спор трябва да бъде решен от националните юрисдикции, евентуално след отправяне на преюдициално запитване до Съда, или направо от Съда в рамките на производство за установяване на неизпълнение на задължения на основание член 258 ДФЕС.

73 В точки 142—144 от обжалваното съдебно решение Общият съд приема също, че доводите на жалбоподателите, че необходимите формалности за заседаването в Парламента трябва да бъдат изпълнени само пред тази институция, не намират потвърждение в решение от 19 декември 2019 г., Junqueras Vies (C-502/19, EU:C:2019:1115).

74 В жалбата си, в рамките на настоящото производство, жалбоподателите по същество упрекват Общия съд, че е допуснал грешки при прилагане на правото и че в обжалваното решение е допуснал пропуск при произнасянето и е изопачил различни факти, тъй като е приел, че Парламентът е бил длъжен да вземе предвид списъка на избраните членове на Европейския парламент, който му е бил официално съобщен от испанските органи.

75 От съображенията, изложени в точки 60—68 от настоящото решение, обаче следва, че Общият съд не е допуснал грешка при прилагане на правото от гледна точка на членове 8 и 12 от Акта за избирането, нито е нарушил член 39, параграф 2 от Хартата и не е изопачил в обжалваното решение съдържанието на уведомленията от 17 и 20 юни 2019 г. или съдържанието на писмото от 27 юни 2019 г., като е постановил, че председателят на Парламента не е могъл да не се съобрази със списъка на избраните членове, за който е бил официално уведомен от испанските органи и чиято точност той няма компетентност контролира, тъй като в противен случай би нарушил установеното с Акта за избирането разпределение на правомощията между Съюза и държавите членки.

76 Член 5, параграф 1 от Акта за избирането, в който се уточнява, че петгодишният период, за който се избират членовете на Парламента, започва да тече от откриването на първата сесия след всяко провеждане на изборите, не може да постави под съмнение този извод, тъй като тази разпоредба определя само времевите граници на мандата на членовете на Парламента и не урежда разпределението на правомощията между Европейския съюз и държавите членки в областта на изборите.

77 Случаят не е такъв и с решение от 19 декември 2019 г., Junqueras Vies (C-502/19, EU:C:2019:1115). Всъщност следва да се отбележи, че по делото, по което е постановено това решение, Tribunal Supremo (Върховен съд, Испания) отправя преюдициално запитване до Съда по различния въпрос към кой момент избрано в Парламента лице придобива качеството на член на тази институция, за да се определи датата, от която то се ползва със свързания с това качество имунитет, предвиден в член 9, втора алинея от Протокола за привилегиите и имунитетите. В този контекст Съдът постановява, че качеството на член на Парламента е придобито от официалното обявяване на изборните резултати, за което отбелязва, че е извършено на 13 юни 2019 г., що се отнася до изборите, проведени в Испания на 26 май 2019 г. За сметка на това той не взема становище по последиците, които Парламентът трябва да приложи след съобщаването от националните органи на списъка на

избраните членове на Европейския парламент, и по-специално по въпроса дали тази институция е обвързана от това съобщаване, като този въпрос не е предмет на отправеното от запитващата юрисдикция запитване.

78 В действителност решение от 19 декември 2019 г., Junqueras Vies (C-502/19, EU:C:2019:1115), не подкрепя твърденията на жалбоподателите, а напротив, потвърждава анализа на Общия съд, тъй като в точка 69 от посоченото решение Съдът отбелязва, че Парламентът не разполага с никаква компетентност, даваща му право да поставя под съмнение редовността на обявяването на тези резултати или да контролира съответствието му с правото на Съюза, което, както следва от точка 64 от настоящото решение, навежда на мисълта, че Парламентът е длъжен да вземе предвид официалните уведомления за резултатите, изпратени му от националните органи, както в случая уведомлението от 17 юни 2019 г.

79 Следователно Общият съд се е съобразил с решение от 19 декември 2019 г., Junqueras Vies (C-502/19, EU:C:2019:1115), като е приел в точка 130 от обжалваното съдебно решение, че Парламентът е бил длъжен да вземе предвид официално съобщения от националните органи списък с избраните кандидати, тъй като тази институция не е компетентна да упражнява какъвто и да било контрол върху съдържанието на този списък.

80 Освен това Общият съд не може да бъде упрекнат и че не се е съобразил с определение от 20 декември 2019 г., Puigdemont i Casamajó и Comín i Oliveres/Парламент (C-646/19 P (R), EU:C:2019:1149), с което заместник-председателят на Съда е постановил преди произнасянето по същество, че не може да се изключи, че националната избирателна процедура, която е от компетентността на държавите членки, трябва да се счита за приключила с обявяването на резултатите, като се изключи всяка последваща формалност. Всъщност, както постановява Общият съд в точка 139 от обжалваното съдебно решение, дори да се предположи, че Кралство Испания е превишило правомощията си, като е установило задължението за полагане на клетва за спазване на испанската конституция, предвидено в член 224, параграф 2 от испанския изборен закон, това обстоятелство е без значение за задължението на председателя на Парламента да вземе предвид резултатите от изборите, за които е официално уведомен от испанските органи.

81 В това отношение от обжалваното съдебно решение е видно, че Общият съд не се е произнесъл по въпросите дали с оглед на член 223, параграф 2 ДФЕС и на член 8 от Акта за избирането Кралство Испания е било компетентно да установи изискването, посочено в член 224, параграф 2 от испанския изборен закон, или дали това изискване е в противоречие с правото на Съюза. След като в точка 117 от обжалваното съдебно решение отбелязва, излагайки мотиви, в които не е допуснато изопачаване, че жалбоподателите не са положили клетвата за спазване на испанската конституция, предвидена в посочения член 224, параграф 2, в точка 131 от това решение, той обаче приема, без да допусне грешка при прилагане на правото, нито да допусне пропуск при произнасянето в посоченото решение, че както Парламентът не може да постави под въпрос законосъобразността на списъка с избраните кандидати, официално съобщен от испанските органи на 17 юни 2019 г., самият той не е компетентен да се произнесе по тези въпроси. Въз основа на това Общият съд правилно заключава в точка 135 от същото решение, че доводът на жалбоподателите, че испанските органи не са компетентни да предвидят задължението по член 224, параграф 2 от испанския изборен закон, трябва да се отхвърли като неотносим.

82 С оглед на изложените по-горе мотиви трябва да се отхвърлят като неотносими доводите на жалбоподателите, насочени срещу мотивите, изложени от Общия съд за изчерпателност в точки 132—134 от обжалваното съдебно решение, в които той приема, че Парламентът не разполага с изключителна компетентност да определя условията и изискванията преди встъпването в длъжност на членовете на Европейския парламент.

83 Обстоятелството, че след писмото от 27 юни 2019 г. Парламентът е приел акта от 13 януари 2020 г., с който на жалбоподателите се разрешава да заседават, без да извърши предварителна проверка на пълномощията им, прилагайки по този начин последиците, които според него е необходимо да се свържат с решение от 19 декември 2019 г., Junqueras Vies (C-502/19, EU:C:2019:1115), при всички положения не може да промени правното естество на писмото от 27 юни 2019 г., както постановява Общият съд в точки 121 и 122 от обжалваното решение.

84 Следва също да се уточни, че противно на поддържаното от жалбоподателите, изложеният по-горе анализ не е равнозначен на това да се допусне държавите членки да не се съобразят с предвиденото в Акта за избирането разпределение на правомощията или да нарушат член 223, параграф 2 ДФЕС и член 232 ДФЕС, тъй като евентуалното неспазване на тези разпоредби може да бъде оспорено пред националните юрисдикции, евентуално след отправяне на преюдициално запитване до Съда, или направо пред последния на основание член 258 ДФЕС.

85 Що се отнася, на второ място, до инструкцията от 29 май 2019 г., след като описва и анализира съдържанието ѝ, в точки 184 и 185 от обжалваното съдебно решение Общият съд приема, че тази инструкция няма за последица да попречи на жалбоподателите да изпълнят формалностите преди встъпването в длъжност като членове на Парламента, каквито са декларацията за липса на несъвместимост и декларацията за финансови интереси, и че следователно тя не е в основата на тяхната невъзможност да заседават в Парламента от откриването на първата сесия след изборите на 2 юли 2019 г. В точки 186 и 187 от това решение той приема, че инструкцията не е променила правното положение на жалбоподателите и че следователно техните искания за отмяна на последната трябва да се отхвърлят като недопустими.

86 За да стигне до този извод, в точки 179—182 от обжалваното съдебно решение Общият съд приема, първо, че тази инструкция, с която председателят на Парламента само посочва, че достъпът до „салона за приветстване“ следва да бъде „замразен“ или спрян и че няма да се извършва временна акредитация на испанските членове на Парламента до уведомлението за окончателните резултати от испанските органи, наподобява вътрешна организационна мярка и има временен характер, тъй като действието ѝ е преустановено на датата на това уведомление. Второ, Общият съд отбелязва, че от временния ѝ характер следва, че инструкцията от 29 май 2019 г. не накърнява възможността жалбоподателите впоследствие да се ползват от окончателна акредитация. Трето, той припомня, че пречка за възможността на жалбоподателите да заседават е фактът, че те не са посочени в уведомлението за официалния списък с резултатите, съобщен от испанските органи, а не неподписването на декларациите им за финансови интереси и за липса на несъвместимост, тъй като съгласно Правилника за дейността тези декларации могат да бъдат подписани след откриването на първата парламентарна сесия след изборите.

87 Противно на поддържаното от жалбоподателите, от предоставената на Съда преписка не е видно, че Общият съд е допуснал в обжалваното съдебно решение изопачаване или изкривяване на фактите, като е анализирал инструкцията от 29 май 2019 г. като акт, различен от писмото от 27 юни 2019 г., и като е приел, че към датата на официалното уведомяване за резултатите от испанските органи на 17 юни 2019 г. тази инструкция е преустановила действието си. Следователно доводите, че е нарушено правото на защита в резултат на твърдяното изопачаване, също трябва да се отхвърлят.

88 Що се отнася до евентуалното противоречие между мотивите, съдържащи се в точка 181 от обжалваното съдебно решение, в която Общият съд постановява, че фактът, че жалбоподателите не са попълнили декларациите си за финансови интереси и за липса на несъвместимост, не е от естество да им попречи да заседават от откриването на първата сесия на Парламента след изборите, и мотивите, съдържащи се в точка 183 от това решение, в които Общият съд посочва, че жалбоподателите не твърдят, че инструкцията от 29 май 2019 г. им е попречила да подпишат тези декларации, се налага изводът, че от употребата на израза „освен това“ е видно, че тази точка 183 е изложена за изчерпателност по отношение на мотивите, в които не е допусната грешка при прилагане на правото или изопачаване, съдържащи се в точки 179—182 от посоченото решение. Следователно доводите на жалбоподателите, насочени конкретно срещу посочената точка 183, трябва да се отхвърлят като неотносими.

89 На последно място, в точки 184—187 от обжалваното съдебно решение Общият съд не е допуснал грешка при прилагане на правото, като въз основа на мотивите, съдържащи се по-специално в точки 179—182 от това решение, е стигнал до извода, че инструкцията от 29 май 2019 г. не е довела до невъзможност за жалбоподателите да заседават в Парламента и че не е променила правното им положение, поради което исканията за отмяна, направени от жалбоподателите срещу тази инструкция, трябва да се отхвърлят като недопустими.

90 От всички гореизложени съображения следва, че първото основание трябва да бъде отхвърлено.

По второто основание

– *Доводи на страните*

91 В рамките на второто си основание, изтъкнато при условията на евентуалност, жалбоподателите упрекват Общия съд, че е възприел неправилно тълкуване на разпределението на правомощията между националните органи и Парламента, предвидено в член 12 от Акта за избирането. При това те молят Съда да преразгледа съдебната практика, установена с решение от 30 април 2009 г., Италия и Donnici/Парламент (C-393/07 и C-9/08, EU:C:2009:275). Те считат по-специално, че във всички случаи Парламентът е бил компетентен да се произнесе по спор във връзка с изборите на основание член 3, параграф 1 от Правилника за дейността, тъй като в противен случай би нарушил принципа на ефективност, и че Общият съд е допуснал в обжалваното съдебно решение грешка при прилагане на правото, като е приел безусловно, че Актът за избирането изключва компетентността на Парламента да се произнася по спорове, основани на националното право, включително когато Актът за избирането препраща към

това право. Те добавят, че съдилищата на Съюза трябвало да бъдат в състояние да упражняват контрол върху всички актове, които лишават член на Европейския парламент от неговите права.

92 При условията на евентуалност спрямо изложеното по-горе жалбоподателите изтъкват, че член 12 от Акта за избирането или всяка друга разпоредба от този акт, от Устава на членовете на Европейския парламент или от правото на Съюза, от които следвало, че тази институция е обвързана от уведомленията, направени от държавите членки в областта на изборите, дори когато последните превишават своята компетентност, противоречи на първичното право, и по-специално на членове 10 и 14 ДЕС, както и на член 39, параграф 2 от Хартата.

93 Парламентът и Кралство Испания поддържат по същество, че предвид отговора по първото основание Съдът не следва да разглежда второто основание, доколкото то се отнася до поставянето под въпрос на съдебната практика, установена с решение от 30 април 2009 г., Италия и Donnici/Парламент (C-393/07 и C-9/08, EU:C:2009:275).

94 Освен това Парламентът счита, че повдигнатото от жалбоподателите възражение за незаконосъобразност трябва да се отхвърли като недопустимо, тъй като е повдигнато за първи път в производството по обжалване или, при условията на евентуалност, то във всички случаи следвало да се отхвърли по същество.

– *Съображения на Съда*

95 В рамките на второто си основание жалбоподателите поддържат, че Общият съд е тълкувал неправилно разпределението на правомощията между Европейския съюз и държавите членки в областта на изборите, и по-специално член 12 от Акта за избирането, като е приложил в обжалваното съдебно решение съдебната практика, установена с решение от 30 април 2009 г., Италия и Donnici/Парламент (C-393/07 и C-9/08, EU:C:2009:275). От мотивите, изложени в отговор на първото основание за обжалване, по-специално в точки 59—67 от настоящото решение, обаче следва, че тези доводи трябва да се отхвърлят.

96 Що се отнася до възражението за незаконосъобразност, повдигнато от жалбоподателите при условията на евентуалност, следва да се припомни, че съгласно постоянната съдебна практика в производството по обжалване Съдът е компетентен само да прецени съображенията на Общия съд във връзка с обсъдените пред него основания и доводи. Да се позволи на страна да изтъква за първи път пред Съда твърдение, на което не се е позовала пред Общия съд, би означавало да ѝ се позволи да сезира Съда, чиито правомощия при обжалването на съдебни актове на Общия съд са ограничени, със спор с обхват, по-широк от този, който е бил разгледан от Общия съд (вж. в този смисъл решение от 29 февруари 2024 г., Euranimi/Комисия, C-95/23 P, EU:C:2024:177, т. 53 и цитираната съдебна практика).

97 В случая, освен че възражението за незаконосъобразност, повдигнато жалбоподателите в рамките на настоящото основание, не е съпроводено от уточнения, даващи възможност да се прецени неговата основателност, от предоставената на Съда преписка е видно, че това възражение за незаконосъобразност е повдигнато за първи път в рамките на настоящото производство по обжалване. Следователно то трябва да се отхвърли като недопустимо.

98 От гореизложеното следва, че второто основание трябва да се отхвърли изцяло.

По третото и четвъртото основание

– *Доводи на страните*

99 В рамките на третото си основание жалбоподателите по същество упрекват Общия съд, че е допуснал грешка при прилагане на правото и не е мотивирал в достатъчна степен обжалваното съдебно решение, като е приел, че отказът на председателя на Парламента да предприеме спешни действия по своя инициатива на основание член 8 от Правилника за дейността не представлява обжалваем акт на основание член 263 ДФЕС. Те считат, че в случая Общият съд неправилно е приел, че подобен отказ не е свързан с отказа да им се признае качеството на член на Европейския парламент. Според жалбоподателите, като се е произнесъл по този начин, Общият съд не е съобразил произтичащото от член 5, параграф 2 от Правилника за дейността задължение на Парламента да съдейства на своите членове. Те посочват също, че ако обжалваното съдебно решение трябва да се тълкува в смисъл, че Общият съд е приел, че оспореният отказ представлява несъществуващ акт, в обжалваното съдебно решение била допусната грешка при прилагане на правото и изопачаване.

100 В рамките на четвъртото си основание жалбоподателите изтъкват по същество, че в обжалваното решение Общият съд е допуснал изопачаване, като е приел, че те не са подали искане за защита на имунитета си на основание членове 7 и 9 от Правилника за дейността. Те считат също, че Общият съд е допуснал грешка при прилагане на правото и не се е съобразил със съдебната практика, установена с решение от 21 октомври 2008 г., Marra (C-200/07 и C-201/07, EU:C:2008:579), като е постановил, че отказът да се обяви това искане в пленарно заседание, не поражда правни последици, подлежащи на обжалване на основание член 263 ДФЕС.

101 Парламентът и Кралство Испания поддържат по същество, че ако не бъде отхвърлено като недопустимо, третото основание трябва да се отхвърли по същество. Те поддържат, че четвъртото основание от своя страна трябва да се отхвърли като неотносимо, или в противен случай, също по същество.

– *Съображения на Съда*

102 Третото и четвъртото основание поставят общи въпроси относно връзката и съдържанието на механизмите за защита на привилегиите и имунитетите, предвидени съответно в членове 7 и 9 и в член 8 от Правилника за дейността. Поради това те следва да бъдат разгледани заедно.

103 В точки 155—158 от обжалваното съдебно решение Общият съд постановява, че фактът, че председателят на тази институция не е предприел по своя инициатива спешни действия за потвърждаване на привилегиите и имунитетите на г-н Puigdemont i Casamajó и г-н Comín i Oliveres на основание член 8 от Правилника за дейността, не произтича от евентуалния отказ на последния да им признае качеството на член на Европейския парламент, а от неупражняването на дискреционното му правомощие да предприеме или не подобна инициатива. Въз основа на това Общият съд стига до извода, че неупражняването на такова правомощие не може да бъде предмет на жалба за отмяна на основание член 263 ДФЕС. Освен това в изложени за изчерпателност мотиви той уточнява, че дори да се предположи, че непредприемането на такава инициатива от председателя на Парламента

произтича от твърдения отказ на последния да им признае качеството на член на Европейския парламент, такъв отказ във всички случаи не е породил задължителни правни последици по отношение на испанските органи.

104 По-нататък, в точки 160—167 от обжалваното съдебно решение Общият съд отхвърля като насочени срещу несъществуващ акт доводите, с които, с оглед на член 9, параграф 1 от Правилника за дейността, жалбоподателите оспорват отказа на председателя на Парламента да съобщи на компетентната комисия искането им за защита на привилегиите и имунитетите, с мотива че не са направили такова искане на основание членове 7 и 9 от Правилника за дейността.

105 Член 7 от Правилника за дейността урежда защитата на привилегиите и имунитетите на членовете на Парламента. По-специално в параграф 1 от него се посочва, че в случаи, в които се твърди, че е било извършено или е на път да бъде извършено нарушение на привилегиите или имунитетите на действащ или бивш член на ЕП от страна на органите на държава членка, може да бъде отправено искане в съответствие с член 9, параграф 1 от Правилника за дейността, за да реши Парламентът дали тези привилегии или имунитети са били нарушени или има вероятност да бъдат нарушени. Текстът на член 7, параграф 5 от Правилника за дейността сочи, че решението да не се уважи такова искане може да бъде предмет на жалба за отмяна на основание член 263 ДФЕС.

106 В член 9, параграфи 1 и 2 от Правилника за дейността, който се отнася до процедури, свързани с имунитета, се уточнява, че искането за защита на привилегиите и имунитетите, посочено в член 7, параграф 1 от този правилник, може да бъде отправено до Парламента от член на ЕП или бивш член на ЕП, или от друг член на ЕП, упълномощен да представлява съответния член на ЕП или бивш член на ЕП. В член 9, параграфи 3—14 от Правилника за дейността е описана приложимата за такива искания процедура, която включва по-специално фаза на разглеждане от компетентната комисия на Парламента, възможността съответният член на ЕП или бивш член на ЕП да бъде изслушан и да представи всяко доказателство, което счита за относимо, разглеждането от Парламента на предложението или предложенията за решение на комисията, както и съобщаването на приетата мярка на съответния член на ЕП или бивш член на ЕП и на съответната държава членка.

107 От своя страна член 8 от Правилника за дейността урежда спешните действия на председателя на Парламента за потвърждаване на имунитета на член на ЕП. Този член предвижда, че в случай на задържане или ограничаване на свободата на придвижване на член на ЕП в явно нарушение на неговите привилегии и имунитети председателят на Парламента може, като неотложна мярка и след консултации с председателя и докладчика на компетентната комисия по своя инициатива да предприеме действия за потвърждаване на привилегиите и имунитетите на съответния член на ЕП. Когато упражнява това правомощие, председателят на Парламента уведомява за своята инициатива комисията, която се запознава с нея по време на следващото си заседание, и информира институцията за това.

108 От тези разпоредби следва, че Правилникът за дейността на Парламента предвижда два отделни механизма за защита на привилегиите и имунитетите на членовете на Европейския парламент. Единият, предвиден в членове 7 и 9 от Правилника за дейността, се задейства с искане до председателя на Парламента и се разглежда съгласно процедурните правила, предвидени в посочения член 9, предназначени по-специално да гарантират правата на

съответния член на ЕП или бивш член на ЕП. Той води до решение на Парламента, за което в член 7, параграф 5 от Правилника за дейността се посочва, че може да бъде предмет на жалба за отмяна на основание член 263 ДФЕС. За сметка на това другият механизъм, предвиден в член 8 от този правилник, зависи от индивидуалната инициатива на председателя на Парламента, който решава сам и не е обвързан с никакви процесуални формалности, като той е длъжен само впоследствие да уведоми компетентната комисия на Парламента и самата институция за това.

109 Така, за разлика от членове 7 и 9 от Правилника за дейността, член 8 от този правилник предоставя на председателя на Парламента правомощието да предприеме спешни действия по своя инициатива за потвърждаване на привилегиите и имунитетите на член на ЕП, когато са изпълнени предвидените в посочения член 8 условия. От структурата на този член 8, разглеждан в светлината на останалите разпоредби от Правилника за дейността, следва също, че председателят на Парламента не е длъжен да предприема такава инициатива, а разполага в това отношение с широко право на преценка, което изключва правото на членовете на Парламента да изискват от него да заеме позиция в определен смисъл (вж. по аналогия решение от 9 декември 2014 г., Schönberger/Парламент, C-261/13 P, EU:C:2014:2423, т. 24).

110 Следователно, както приема Общият съд в точки 155—157 от обжалваното съдебно решение, като излага достатъчно мотиви и без да допуска грешка при прилагане на правото от гледна точка на член 5, параграф 2 от Правилника за дейността, обстоятелството, че председателят на Парламента не е упражнил предоставената му с член 8 от този правилник възможност, което произтича не от твърдения отказ на последния да им признае качеството на членове на Европейския парламент, а от упражняването от негова страна на широкото право на преценка, с което той разполага, не представлява обжалваем акт по смисъла на член 263 ДФЕС.

111 Доводите, изтъкнати от жалбоподателите срещу мотивите, изложени от Общия съд за изчерпателност в точка 158 от обжалваното съдебно решение, трябва от своя страна да се отхвърлят като неотносими.

112 Освен това от предоставената на Съда преписка е видно, че Общият съд не е допуснал изопачаване в обжалваното съдебно решение, като е приел в точки 163 и 164 от него, че искането на жалбоподателите за защита на техните привилегии и имунитети се основава на член 8, параграф 1 от Правилника за дейността, а не на членове 7 и 9 от него, които не се споменават в това искане.

113 Общият съд също така правилно е приел в точки 165 и 166 от обжалваното съдебно решение, че оспорването от жалбоподателите на твърдения отказ на председателя на Парламента да уведоми за тяхното искане компетентната комисия на институцията е насочено срещу акт, който по същество не съществува, при липсата на искане, направено на основание на членове 7 и 9 от Правилника за дейността. Това предварително уведомяване с цел разглеждане от компетентната комисия всъщност се отнася само за исканията за защита на привилегиите и имунитетите, направени на основание на членове 7 и 9 от Правилника за дейността, които установяват, както беше постановено в точки 107 и 108 от настоящото съдебно решение, различен механизъм от предвидения в член 8 от Правилника за дейността.

114 Следва също да се уточни, че доводът, че като се е произнесъл по този начин, Общият съд не се е съобразил с решение от 21 октомври 2008 г., Marra (C-200/07 и C-201/07, EU:C:2008:579), не може да бъде приет, тъй като това решение се отнася до различния въпрос за последиците, които следва да приложи национална юрисдикция, сезирана с иск срещу член на Европейския парламент, при наличието на искане за защита на привилегии и имунитети, отправено от заинтересованото лице до Парламента. При всички положения от него не може да се направи извод относно естеството на непредприемането на спешна инициатива като предвидената в член 8 от Правилника за дейността.

115 От изложеното по-горе следва, че третото и четвъртото основание за обжалване трябва да се отхвърлят и съответно жалбата трябва да се отхвърли в своята цялост.

По съдебните разноски

116 Съгласно член 184, параграф 2 от Процедурния правилник, когато жалбата е неоснователна, Съдът се произнася по съдебните разноски.

117 Съгласно член 138, параграф 1 от този процедурен правилник, приложим към производството по обжалване по силата на член 184, параграф 1 от същия, загубилата делото страна се осъжда да заплати съдебните разноски, ако е направено такова искане.

118 Тъй като Парламентът е поискал жалбоподателите да бъдат осъдени да заплатят съдебните разноски и последните са загубили делото, те следва да бъдат осъдени да понесат, освен направените от тях съдебни разноски, и тези на Парламента, включително тези по обезпечителното производство по дело C-600/22 P-R.

119 Съгласно член 184, параграф 4 от Процедурния правилник Съдът може да реши, че ако не е жалбоподател, встъпилата в първоинстанционното производство страна, участвала в писмената или устната фаза на производството по обжалване, понася направените от нея разноски. В случая следва да се постанови, че Кралство Испания, което е встъпила страна в първоинстанционното производство, участвала в писмената фаза на производството по обжалване, понася направените от него разноски, включително тези по обезпечителното производство по дело C-600/22 P-R.

По изложените съображения Съдът (четвърти състав) реши:

1) Отхвърля жалбата.

2) Г-н Carles Puigdemont i Casamajó и г-н Antoni Comín i Oliveres понасят, наред с направените от тях съдебни разноски, и тези на Европейския парламент.

3) Кралство Испания понася направените от него съдебни разноски.

Подписи